

**FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNUNUN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞ HÜKÜMLERİ⁽¹⁾**

Kanun Numarası : 5846
Kabul Tarihi : 5/12/1951
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 13/12/1951 Sayı : 7981
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3Cilt : 33Sayfa : 49

*1 – 1/11/1983 tarih ve 2936 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri :
(Madde numaraları : 2,19,20,38,41,42,43,44,46,71,72,73,75,81,82)*

Madde 2 bent (2) – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

2. Her nevi rakıslar, pandomimalar ve buna benzer sözsüz sahne eserleri:

Madde 19 son fıkra – (5/12/1951 tarihve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

18 inci madde ile yukarki fıkralarda sayılan salahiyyetli kimselerden hiçbiri bulunmaz veya bulunup da salahiyyetlerini kullanmazlarsa yahut ikinci fıkrada tayin edilen süreler bitmişse eser; memleketin kültürü bakımından önemli görüldüğü takdirde Milli Eğitim Bakanlığı 14,15 ve 16 ncı maddelerin üçüncü fıkralarında eser sahibine tanınan hakları kendi namına kullanabilir.

Madde 20 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Henüz alenileşmemiş bir eserden her ne şekil ve tarzda olursa olsun faydalanma hakkı münhasıran eser sahibine aittir. Alenileşmiş bir eserden eser sahibine munhasıran tanınan faydalanma hakkı, bu kanunda mali hak olarak gösterilenlerden ibarettir. Mali haklar birbirine bağlı değildir. Bunlardan birinin tasarrufu ve kullanılması diğerine tesir etmez.

Bir işlenmenin sahibi, kendisine bu sıfatla tanınan mali hakları,işleme hususunun serbest olduğu haller dışında, asıl eser sahibinin müsaade ettiği nispette kullanabilir.

Madde 38 fıkra bir – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bütün fikir ve sanat eserlerinin yayımlanma veya kar maksadı güdülmeksizin şahsın kullanmaya mahsus mahdut nüshalara munhasır kalmak şartıyla, çoğaltılması cazidir. Bundan sinema eserleri müstesnadır.

(1) Bu Kanundaki para cezalarının uygulanması ile ilgili olarak 10/6/1949 tarih ve 5435 sayılı Kanunu değiştiren 21/1/1983 tarih ve 2790 sayılı Kanun ile 15/8/1957 tarih ve 9682 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20/5/1957 tarih ve E.1.K.12 sayılı Yargıtay iç. Bir.Kur.Kararına bakınız.

Madde 41 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser sahibinin müsaadesiyle ses nakline yarıyan vasıtalarla alınmış olan musiki, ilim ve edebiyat eserlerinin umumi mahallerde çalınması caizdir. Ancak eser sahiplerinin, mesleki birlik vasıtasıyla uygun bir bedel talep etmek hakları mahfuzdur.

Madde 42 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser sahipleri maddi ve manevi menfaatlerini müşterek bir tarzda kullanmak ve korumak maksadıyla bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde mesleki birlik vücuda getirmedikleri takdirde; hükümet, bu birliğin kurulmasını sağlar.

Üyelerine, sermaye koymak, kar ve zarara ve hukuki mesuliyete iştirak etmek vecibesi yüklememek şartıyla bu birlik hususi hukuka tabi ve tüzelkişiliği haiz olur. Birliğin teşkilat ve idare tarzı ile teftiş ve murakabe usullerini gösteren statüler ilgililerin mütalaası alındıktan sonra Adalet ve Milli Eğitim Bakanlıklarınca tanzim ve Bakanlar Kurulunca tasdik olunur. İlgililer birliğe üye olmadıkça bunun sağladığı faydalardan ve statülere göre tahsili birliğe bırakılan mali haklardan faydalanamazlar.

Madde 43 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yayımlanmış bulunan fikir ve sanat eserlerini sahiplerinin müsaadesini almaksızın radyo ile yaymak hususunda radyo idarelerine Bakanlar Kurulunca bir kararname ile yetki verilebilir. Bu yetkiye, yayımlanan eserlerin umumi mahallerde oparlör veya buna benzer teknik vasıtalarla nakledilmesine ruhsat verme hakkında dahildir.

Bu karamamede radyo ile yayımlanmış veya yayımlanacak olan eseri işaret, ses veya resim nakline yarıyan muvakkat vasıtalarla almak salahiyeti de radyo idarelerine verilebilir. Şu kadar ki; bu salahiyetten faydalanan radyo idareleri, eserleri yalnız kendi cihazlarıyla ve münhasıran kendi yayım maksatları için bu vasıtalarla alabilirler. Bu vasıtalar maksada uygun olarak kullanıldıktan sonra muhafaza edilmek üzere Milli Kütüphaneye devredilir.

Bu madde uyarınca yapılacak yayımlar için eser sahiplerine radyo idareleri tarafından verilecek ücretler Adalet ve Milli Eğitim Bakanlıklarınca birlikte tesbit ve Bakanlar Kurulu tarafından tasdik edilecek bir tarife üzerinden ödenir. Ancak 32,34,36,37 ve 39 uncu maddeler gereğince yayımı esasen serbest olan hususlar için ücret verilmez.

Hak sahiplerine yapılması icabeden ödemeler statüsü gereğince onlara dağıtılmak üzere mesleki birliğe yapılır.

Madde 44 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Türkiye'de ses nakline yarıyan aletleri imal eden müesseselere, hak sahiplerine mesleki birlik vasıtasıyla münasip bir bedel ödemek şartıyla yayımlanmış musiki eserlerini, sahiplerinin müsaadesi alınmaksızın bu aletlere almak yetkisi bir kararname ile verilebilir.

43 üncü maddenin 3 üncü ve 4 üncü fıkraları bu halde de uygulanır.

Madde 46 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Çoğaltma ve yayımı sahibi tarafından açıkça menedilmemiş olan ve umumi kütüphane, müze ve buna benzer sair müesseselerde saklı bulunan henüz yayım lanmamış eserlerden faydalanma salahiyeti bir kararname ile münhasıran Devlete veya mesleki birliğe, yahut Devletçe uygun görülecek bir kültür müessesesine verilebilir.

Kararname :

1. Eser sahibinin adını ;
2. Faydalanma salahiyetinin hangi makam veya müesseseye verildiğini ve bir zamanla mukayyet olup olmadığını;
3. Safi karın kültürel gayelere tahsis edileceğini;

ihativa eder.

Madde 71 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanunun hükümlerine aykırı olarak kasten :

1. Eser sahibi veya halefinin rızası olmadan henüz alenileşmemiş bir eseri umuma arzeden veya yayımlıyan;
2. Bir esere veya çoğaltılmış nüshalarına sahip veya halefinin müsaade etmediği bir ad koyan;
3. Başkasının eserini kendi eseri veya kendi eserini başkasının eseri olarak gösteren veya 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı hareket eden;

4. 32,33,34,35,36,37,39 ve 40 ıncı maddelerdeki hallerde kaynak göstermeyen veya yanlış yahut kifayetsiz veya aldatıcı kaynak gösteren; kimseler hakkında 500 liradan 5.000 liraya kadar ağır para cezası veya 7 günden üç aya kadar hapis cezası hükmolunur.

Madde 72 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Hak sahibinin muvafakatı olmaksızın bu kanuna aykırı olarak kasten :

1. Bir eseri her hangi bir şekilde işliyen;
2. Bir eseri her hangi bir şekilde çoğaltan;
3. Bir eser veya işlenmelerinin kendisi tarafından çoğaltılmış nüshalarını satan veya satışa veyahut tedavüle arzeden;
4. Bir eseri veya işlenmelerini temsil veya teşhir eden yahut umumi yerlerde gösteren veya radyo yahut buna benzer vasıtalar ile yayan; kimseler hakkında 500 liradan 5.000 liraya kadar ağır para cezası veya 7 günden üç aya kadar hapis cezası hükmolunur.

Madde 73 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kasten :

1. Bu kanun hükümlerine aykırı olarak çoğaltıldığını bildiği veya bilmesi icabettiği bir eserin nüshalarını satışa çıkaran veya bunlardan umumi yerlerde temsil veya radyo ile yayım maksadı ile yahut kar temini için diğer her hangi bir suretle faydalanan;
2. Bu kanun hükümlerine aykırı olarak satışa çıkarıldığını bildiği veya bilmesi icabettiği bir eserin nüshalarını başkalarına satan veya bunlardan umumi yerlerde temsil veya radyo ile yayım maksadiyle veya kar temini için her hangi bir surette faydalanan;

3. Mevcut olmadığını veya üzerinde tasarruf yetisi bulunmadığını bildiği veya bilmesi icabettiği mali hakkı veya ruhsatı başkasına devreden veya veren yahut rehin eden veyahut her hangi bir tasarrufun konusunu yapan;

4. Kendisine sözleşme veya kanunla müsaade edilen miktardan fazla nüsha çoğaltan veya çoğalttıran;
kimseler hakkında 1.000 liradan 10.000 liraya kadar ağır para cezası veya bir aydan bir yıla kadar hapis cezası hükmolunur.

Madde 75 fıkra iki – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Tecavüze maruz kalan kimseden başka şikayete yetli olanlar şunlardır.

1. 71 inci maddenin birinci fıkrasının 4 üncü bendindeki hallerde 35 inci madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller bahis konusu ise, Milli Eğitim Bakanlığı veya tecavüz eden yahut tecavüze maruz kalan kimsenin mensup olduğu ilim müessesesi;

2. 71 inci maddenin birinci fıkrasının 4 üncü bendindeki hallerde 36 ncı madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller bahis konusu ise, Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü ve Türk Basını temsil eden teşekküller.

Madde 81 fıkra bir – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

İlim, edebiyat veya musiki eserlerinin okunma, çalışma veya temsili; doğrudan doğruya veya radyo ve buna benzer vasıtalarla yayımından faydalanılarak, dolayısıyla, işaret, ses ve resim nakline yarıyan aletler üzerine alınırsa bunlar ancak sanatkarın muvafakatiyle çoğaltılabilir, yayımlanabilir.

Madde 82 fıkra iki – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kanunun 81 inci maddesinin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü fıkralarında zikredilen müsaadeyi almadan işaret, resim ve ses nakline yarıyan aletleri çoğaltan ve yayanlar hakkında 500 liradan 5.000 liraya kadar ağır para cezası veya 7 günden üç aya kadar hapis cezası hükmolunur.

2 – 7/6/1995 tarih ve 4110 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri: (2,4,8,11,17,22,23,27,28,29,34,38,39,42,43,44,67,68,70,71,72,73,80,81,82)

Madde 2 bent (1), (3) – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1. Her hangi bir şekilde dil ile ifade olunan bütün eserler;

3. Bedii vasfi bulunmayan her nevi teknik ve ilmi mahiyette fotoğraf eserleriyle her nevi haritalar, planlar, projeler, krokiler, resimler; coğrafya, topoğrafyaya, mimarlığa ait maketler ve benzerleri.

Madde 4 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Güzel sanat eserleri; bedii vasfi haiz olan:

1. Yağlı ve sulu boya tablolar, resimler, desenler, pasteller, gravürler, güzel yazılar ve tezhipler, kazıma, oyma, kakma veya benzeri usullerle maden, taş, ağaç veya diğer bir madde üzerine çizilen veya tesbit edilen eserler;

2. Heykeller, kabartmalar ve oymalar;

3. Mimarlık eserleri;

4. Elishleri ve küçük sanat eserleri;

5. Fotoğraf eserleri;

dir.

Güzel sanat eserleriyle 2 nci maddenin 3 üncü bendinde sayılan eserlerin diğer kanunlara göre sınai model ve resim olarak korunması fikir ve sanat eserleri olmak sıfatlarına halel getirmez.

Madde 8 – (5/12/1951 tarih 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir eserin sahibi, onu vücuda getirendir.

Aralarındaki özel sözleşmeden veya işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça; memur, hizmetli ve işçilerin; işlerini görürken vücuda getirdikleri eserlerin sahipleri bunları çalıştıran veya tayin edenlerdir. Bu kaide, tüzelkişilerin uzuvlarına da şamildir.

Aralarındaki özel sözleşmeden veya işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça bir veya birden fazla kimseler, yayımlıyanın tayin ettiği plan dairesinde bir eser vücuda getirmişlerse bu eserin sahibi yayımlıyandır.

Bir sinema eserinin sahibi onu imal ettirendir.

Bir işlenmenin sahibi, asıl eser sahibinin hakları mahfuz kalmak şartıyla, onu işliyendir.

Madde 11, fıkra iki – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Umumi yerlerde veya radyo vasıtasıyla verilen konferans ve temsillerde, mütat şekilde eser sahibi olarak tanıtılan kimse o eserin sahibi sayılır; meğer ki, birinci fıkradaki karine yoluyla diğer bir kimse eser sahibi sayılsın.

Madde 17, fıkra iki – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Aslın maliki, eser sahibinin şeref veya itibarını düşürmemek şartıyla o eser üzerinde kanun dairesinde dilediği gibi tasarruf edebilir.

Madde 22 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir eserden, onun aslını veya işlenmelerini çoğaltmak suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir. Bir eserin işaret, ses veya resim nakline yarıyan plak, film ve eczalı kağıt gibi mekanik vasıtalara alınması da çoğaltma sayılır. Aynı kaide kabartma ve delikli kalıplar ve benzerleri hakkında da caridir.

Çoğaltma hakkı, güzel sanat eserlerine mütaallik plan ve krokilerin, bunları yapanlar tarafından icra va tatbiki salahiyetini de ihtiva eder.

Madde 23 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir eserden; onun aslından veya işlenmesinden çoğaltma ile elde edilmiş nüshalarını satışa çıkarmak veya dağıtmak yahut diğer bir şekilde ticaret mevkiine koymak suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir.

Yurt dışında çoğaltılmış nüshaların Türkiye'ye sokulmaları halinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

Hak sahibi muayyen nüshaları, mülkiyeti devrederek ticaret mevkiine koyduktan sonra, bunların yayımı eser sahibine tanınan yayma hakkını ihlal etmez.

Madde 27 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Koruma süresi eser sahibinin yaşadığı müddetçe ve ölümünden itibaren 50 yıl devam eder.

Sahibinin ölümünden sonra alenileşen eserlerde koruma süresi, ölüm tarihinden sonra 50 yıldır.

12 nci maddenin birinci fıkrasındaki hallerde koruma süresi, eserin aleniyet tarihinden sonra 50 yıldır; meğer ki eser sahibi bu sürenin bitmesinden önce adını açıklamış bulunsun, Eser sahibi bir tüzelkişi ise, koruma süresi aleniyet tarihinden itibaren 20 yıldır.

Madde 28 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

İlk defa Türkçeden başka bir dilde yayımlanmış olan bir ilim ve edebiyat eseri yayımlandığı tarihten itibaren 10 yıl içinde eser sahibi veya onun müsaadesi ile başka bir kimse tarafından Türkçe tercümesi yapılarak yayımlanmamış ise 10 yılın geçmesiyle bu eserin Türkçeye tercümesi serbesttir.

Bu hüküm diğer işlemler hakkında uygulanmaz.

Madde 29 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

El işleri, küçük sanat eserleri, fotoğraf ve sinema eserleri için koruma süresi aleniyet tarihinden itibaren 20 yıldır.

Madde 34 fıkra bir – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yayımlanmış musiki ilim ve edebiyat eserlerinden ve alenileşmiş güzel sanat eserlerinden, maksadın haklı göstereceği bir nispet dahilinde iktibaslar yapılmak suretiyle, hal ve vaziyetinden eğitim ve öğretim gayesine tahsis edildiği anlaşılan seçme ve toplama eserler vücuda getirilmesi serbesttir. 2 nci maddenin üçüncü bendinde ve 4 üncü maddenin 1 inci fıkrasının birinci ve beşinci bentlerinde gösterilen neviden eserler, ancak seçme ve toplama eserin münderecatını aydınlatmak üzere iktibas edilebilir.

Madde 38 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 1/11/1983 – 2936/5 md.) Bütün fikir ve sanat eserlerinin, yayımlanma veya kar amacı güdülmeksizin şahsen kullanmaya mahsus belli sayıda nüshalara münhasır kalmak şartıyla, çoğaltılması mümkündür. Ancak, ses ve görüntü tekrarına yarayan vasıtalarla alınmış sinema filmleri, video kasetleri ve benzerleri hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Musiki, ilim ve edebiyat eserlerinin muayyen ve mahdut nüshalara münhasır kalmak şartıyla ivaz mukabilinde çoğaltılması da caizdir. Çoğaltmayı iş edinen bir kimse bunu ancak sipariş üzerine el yazısı veya yazı makinesi ile yapabilir.

Şu kadar ki, güzel sanat eserlerine mütaallik plan ve projelerle krokileri icra ve tatbik ve mimarlık eserlerini taklit yoluyla inşa, ancak eser sahibinin müsaadesiyle olur.

Herkes birinci ve ikinci fıkralardaki şartlar altında musiki, ilim ve edebiyat eserlerini işleyebileceği gibi başkasına da işletebilir.

Nüshalar üzerinde bir kayıtla menedilmiş olmadıkça yayımlanmış bir eserin ücret mukabilinde kiralanması caizdir.

Madde 39 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Musiki eserlerinin sahibi, yayımlanmış bir edebiyat eserinin ufak parçalarını, sahibinin müsaadesini almaksızın, besteleriyle birlikte çoğaltmak, yaymak, umumi mahallerde temsil etmek ve radyo vasıtasıyla yaymak salahiyetini haizdir.

Birinci fıkra söz geçen güftelerin, konser ve radyo programlarına konularak parasız dağıtılması ve plakların üstünde veya bunlarla birlikte verilmek üzere bastırılmış olması hallerinde musiki eserlerinden ayrı olarak çoğaltılıp yayılması caizdir.

Bu imkanlardan faydalanan kimse, edebiyat eserinin ve sahibinin adını mütat şekilde bildirmeye mecburdur.

Madde 42 fıkra bir ve iki – (1/11/1983 tarih ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Üyelerinin ortak çıkarlarını korumak ve mevzuatın öngördüğü esas ve usuller dahilinde mali haklarının takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve dağıtımını sağlamak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tip statülere uygun olarak;

1. İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği,
2. Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği,

3. Güzel Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birliği,
4. Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği,

Adları altında meslek birlikleri kurulur. Aynı alanda birden çok meslek birliği kurulamaz. Ancak, meslek birliklerinin bölgelerde şube açmaları caizdir.

Meslek birlikleri, Kültür ve Turizm Bakanlığının hazırlayacağı ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tip statüye uygun olarak "Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birlikleri Federasyonu" adı altında bir federasyon kurarlar.

Madde 43 – (1/11/1983 tarih ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

2. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun yayınlarında fikir ve sanat eserlerinden faydalanma yetkisi:

Madde 43 - Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu; radyo ve televizyonla yapacağı yayınlarında faydalanacağı Türk veya yabancı uyruklu yazar, besteci ve diğer eser sahiplerinin tespit şekli ne olursa olsun, umuma arzedilmiş ve koruma süresi dolmamış bütün eserlerini, eser sahiplerinin, mali hak sahiplerinin ve meslek birliklerinin iznini almaksızın;

1. Sesli ve görüntülü yayınlarda kullanma,
2. Radyo ve televizyon program tekniklerinin gerektirdiđi ve eserin özünü bozmayan her türlü işlemlere tabi tutma,
3. Uygun bulunacak sanatçı veya sanatçılara icra ettirme,
4. Sesli ve görüntülü yayınlarda kullanma ve eğitim ve kültür kurumları ile yabancı radyo ve televizyon kuruluşlarına gönderilmek üzere her türlü teknik usullerle tespit ve çoğaltmalarını yapma,
5. Programlarında yer verdiği yayınlanmış müzik eserlerini ses nakil ve tekrarına yarayan aletlere alma,

Yetkisine sahiptir. Ancak, sözlü ve sözsüz sahne eserlerinin, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu tarafından kullanılabilmesi, eser sahibinin iznine bağlıdır. Bu izin alındığı takdirde, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu bu maddedeki yetkileri serbestçe kullanır.

Yayın tipi ve türü ne olursa olsun yukarıdaki fıkrada öngörülen yetki, eser sahiplerine, bunlardan mali hakları devir almış olanlara veya meslek birliklerine, esasları Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle belirlenecek şekilde ücret ödenmesi kaydıyla Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu tarafından kullanılır. Bu yetki karşılığında, eser sahiplerine, ilgili meslek birliğinin veya federasyonun görüşü alınarak Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Yönetim Kurulunun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilecek tarifeye göre ödeme yapılır. Ancak, bu Kanunun 32, 34, 36, 37 ve 39 uncu maddeleri gereğince yayımı esasen serbest olan hususlar için ücret ödenmez.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu, bu yetkiyi başka kişi veya kuruluşlara devir edemez, her türlü teknik yöntemlerle tespit ve çoğaltma yetkisini, sadece kendi yayınları için kullanır. Bu yetkinin kullanılması sırasında Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu eser sahiplerinin manevi haklarını korumak ve gözetmekle yükümlüdür.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu, eğitim ve kültür kuruluşlarına ve yabancı radyo ve televizyon kuruluşlarına göndereceği tespitlerle ilgili olarak, bu kuruluşlara gönderilen tespitlerin ticari maksatlarla kullanılamıyacağını çoğaltılamayacağını ve başka kuruluşlara kullanılmak üzere gönderilemeyeceğini bildirir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu her yayın yılı sonunda yayınlarında yer verdiği ve yurt dışında başka kuruluşlara gönderdiği eserlerin yazar, besteci, güfte yazarı, mütercim ve işleyenlerinin isimlerini ve bu eserlerin canlı, bant, plak, film ve benzeri tespit şekillerini, yayım gününü, saatini, süresini ve tekrarlarını gösterir bir çizelgeyi hak sahipleri veya meslek birlikleri tarafından incelenmek üzere hazır bulundurmakla yükümlüdür. Yayın çizelgesinin düzenlenme esasları ve bunun ilgililer tarafından incelenme şartları Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu tarafından tespit edilir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun bu şekilde yayınladığı eserlerden memleket tarihi ve kültürü bakımından önemli olanlar, Kültür ve Turizm Bakanlığının talebi üzerine ve masrafı bu Bakanlık bütçesinden karşılanmak şartıyla çoğaltılır ve bir nüshası saklanmak üzere Milli Kütüphane Başkanlığına verilir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu kısa tespitler için eser sahiplerine herhangi bir ücret ödemez ve bunları yayın çizelgelerinde göstermez. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun yayınlarında, eserlerin herhangi bir bölümünün söz veya müzik programlarını tanıtmak, yardımcı dramatik unsur, sinyal, jenerik, geçiş müziği ve benzeri maksatlarla kullanılması kısa tespit sayılır.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun özel bir program düzenlemesi hali dışında, televizyon yayınlarında görüntüye giren her türlü güzel sanat eserlerinin yayımı dolayısıyla herhangi bir ücret ödenmez.

Radyo ve televizyonda yayınlanmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığıyla birlikte düzenlenen örgün ve yaygın eğitim yayınları ve yükseköğretim kurumlarıyla birlikte düzenlenen açık eğitim yayınları için, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile adı geçen diğer kurumlar yararlandıkları eserlerin sahiplerinden izin almazlar ve ücret ödemezler.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun kısa dalga radyo istasyonlarından yurt dışına yapılacak yayınlarda yararlanılan eserler dolayısıyla eser sahiplerine ücret ödenmez.

Yetki belgesi ile meslek birliğine devredilen eserler için ödemeler, hak sahiplerine dağıtılmak için meslek birliğine, diğer hallerde doğrudan mali hak sahiplerine yapılır.

Madde 44 – (1/11/1983 tarih ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Mali hak sahipleri ile fikir ve sanat eserlerinin işaret, ses ve resimle tekrarına yarayan aletleri imal edenler ve basanlar; bu Kanunun öngördüğü şekilde çoğaltarak satışa çıkarılacak, dağıtılacak veya başka türlü ticaret mevkiine konacak bir eserin bütün nüshalarında işaret ve seri numarası bulundurmakla müştereken yükümlüdürler.

Her türlü boş video kaset ve ses kasetlerini imal veya ticari amaçla ithal eden gerçek ve tüzel kişiler, imalat veya ithalat bedeli üzerinden yüzde beşi geçmemek üzere Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek orandaki meblağı stopaj suretiyle keserek, bir ay içerisinde topladıkları meblağı müteakip ayın en geç onuncu gününe kadar, Kültür ve Turizm Bakanlığı adına bir milli bankada açılacak özel hesaba yatırmakla yükümlüdürler.

Kültür ve Turizm Bakanlığı bu hesapta birikecek meblağı, yıl sonunda, bu Kanunda öngörülen meslek birliklerine eşit olarak paylaşır.

Meslek birlikleri bu yolla almış oldukları parayı, ancak meslek birliğine dahil üyeleri için sosyal tesisler inşaatı, bu tesislerin bakımı ve geliştirilmesi ile diğer sosyal hizmetlerin görülmesi için kullanabilirler.

Fikir ve sanat eserleri nüshalarının şahsi veya umumi mahallerde temsil edilmek amacıyla kullanımlarına göre üzerlerine konacak işaret ve seri numaralarına, bunu taşımayan nüshaların toplattırılmasına, çoğaltılan ve dağıtılan nüsha

sayısının kime bildirileceğine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Kültür ve Turizm Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir.

Madde 67, fıkra dört,bent (2) – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

2. Güzel sanat eserlerinde, eser sahibi asıldaki değişikliğin kendisi tarafından yapılmadığının tanıtılmasını veya eserdeki adının kaldırılmasını yahut değiştirilmesini talep edebilir. Eski halin iadesi mümkün ise ve değişikliğin izalesi ammenin veya malikin menfaatlerini esaslı surette haleldar etmiyorsa eser sahibi eseri eski hale getirebilir. Bu hüküm mimarlık eserleri hakkında cari değildir.

Madde 68 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser, hak sahibinin müsaadesi olmadan tercüme edilmiş veya diğer bir suretle işlenmiş yahut radyo ile yayımlanmış veya temsil edilmiş ise muvafakati alınmamış eser sahibi rızasının alınması halinde talep edebileceği mütat bedelin en çok % 50 fazlasını isteyebilir.

Bir eserin müsaadesiz çoğaltılan nüshaları henüz satışa çıkarılmamışsa sahibi:

Çoğaltılmış nüshaların ve çoğaltılmaya yarıyan kalıpların imhasını veya,

Maliyet fiyatını aşmamak şartıyla çoğaltılmış nüshaların ve çoğaltılmaya yarıyan kalıpların münasip bir bedel mukabilinde kendisine verilmesini, yahut,

Sözleşme yapılması halinde talep edebileceği mütat bedelin en çok % 50 fazlasını isteyebilir.

Müsaadesiz çoğaltılan bir eserin nüshaları satışa çıkarılmış ise veya satış keyfiyeti haksız bir tecavüz teşkil ediyorsa, sahibi tecavüz edenin elinde bulunan nüshalar hakkında ikinci fıkra yazılı şıklardan birini seçebilir.

Çoğaltılmış nüshalar tecavüz edenin elinden çıkmış ise bir sözleşmenin mevcudiyeti halinde talep edebileceği mütat bedelin en çok % 50 fazlasını isteyebilir.

Eser sahibinin talebi, sözleşmeden doğmuş sayılır ve kusur bulunmadığı takdirde haksız harekette bulunan kimsenin bundan sağlıyabileceği istifade hududunu aşamaz.

Bedel talebinde bulunan kimse tecavüz edene karşı onunla bir sözleşme yapmış olması halinde haiz olabileceği bütün hak ve yetkileri dermeyer edebilir.

Madde 70 fıkra bir – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Manevi hakları haleldar edilen kimse, tecavüz edenin kusuru varsa zarar ve ziyan; kusur ve tecavüzün ağırlığı icabettirdiği takdirde, ayrıca manevi zarar adı ile bir paranın verilmesini dava edebilir. Mahkeme bu para yerine veya buna ek olarak başka bir manevi tazminat şekline de hükmedebilir.

Madde 71 son cümle – (1/11/1983 tarih ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kimseler hakkında bir aydan üç aya kadar hapis ve 30.000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 72 son cümle – (1/11/1983 tarih ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kimseler hakkında bir aydan üç aya kadar hapis ve 30.000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 73 son cümle – (1/11/1983 tarih ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kimseler hakkında bir aydan üç yıla kadar hapis ve 50.000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 80 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)*A) Sanatkarların korunması:***I – Sinema eserlerinde:**

Madde 80 – Ticari maksatlarla imal edilen sinema eserlerinde baş rol alanlar, senaryo sahibi, besteci, rejisör, operatör, koro veya orkestra şefi, solistler, filmi imal eden kimselerden film ve reklamlarda adlarının zikredilmesini isteyebilirler.

Birinci fıkrada sayılan kimseler sinema eserlerinin umuma arzı veya radyo yahut buna benzer vasıtalarla yayımı sırasında yapılan reklam ve ilanlarda da sinema veya radyo işletmelerinden adlarının zikredilmesini isteyebilirler.

Madde 81 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)*II – İşaret, resim ve ses tekrarına yarayan aletlerde:*

Madde 81 – (Değişik birinci fıkra: 1/11/1983 – 2936/15 md.) İlim, edebiyat veya musiki eserlerinin, çalınma veya temsili; doğrudan doğruya veya radyo veya televizyon veya buna benzer vasıtalarla yayımından faydalanılarak, işaret, ses ve resim tekrarına yarayan aletler üzerine alınırsa bunlar ancak sanatkarın yazılı izni ile çoğaltılabilir, yayımlanabilir.

Temsil, bir orkestra, koro veya tiyatro trupu tarafından icra edilirse, yalnız şefin müsaadesi kafidir.

Sanatkar veya trup; okuma, icra veya temsil için bir müteşebbis tarafından tutulmuş ise müteşebbisin de muvafakati alınmak lazımdır.

30, 33, 37, 38 ve 41 inci maddelerdeki hallerde müsaadeye lüzum yoktur.

Münferit sanatkarlar, koro ve orkestralarda şef veya solistler, tiyatro truplarından şeflik eden veya baş rol alan aktörler, işaret, resim ve ses nakline yarıyan vasıtalarda adlarının zikredilmesini isteyebilirler.

Madde 82 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)*III – Müşterek hükümler:*

Madde 82 – Yukarıki maddelere göre adlarının zikredilmesini istemeye salahiyyetli olanlar, 66, 69 ve 70 inci maddelerde yazılı haklardan faydalanabilirler.

(Değişik: 1/11/1983 – 2936/16 md.) Kanunun 81 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında zikredilen yazılı izni almadan, işaret, resim ve ses tekrarına yarayan aletleri çoğaltan veya yayanlar hakkında bir aydan üç aya kadar hapis ve 30.000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

80 ve 81 inci maddelerde sayılan hallerde de 66 ncı madde ile 67 nci maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları; 68, 69 ve 70 inci maddelerle 73 üncü maddenin birinci fıkrasının birinci ve ikinci bentleri ve 75, 76, 77, 78 ve 79 uncu madde hükümleri uygulanır.

3 – 21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri. (Madde numaraları: 1, 5, 8, 14, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 25, 28, 29, 33, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 47, 57, 68, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 80, 81, 82, Ek Madde 2.)

Madde 1 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)*A) Tarif:*

Madde 1 – Bu Kanuna göre eser; sahibinin hususiyetini taşıyan ve aşağıdaki hükümler uyarınca ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri sayılan her nevi fikir ve sanat mahsulüdür.

Madde 5 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sinema eserleri şunlardır:

1. Sinema filimleri;
2. Öğretici ve teknik mahiyette olan veya günlük olayları tespit eden filimler;
3. Her nevi ilmi, teknik veya bedii mahiyette projeksiyon diyaforamları.

Yukarıda zikredilen eserler film veya camdan başka bir madde üzerine tespit edilmiş olsa da projeksiyonla gösterildiği takdirde sinema eserleri grubuna girer.

Sırf beste, nutuk, konferans ve saireyi nakle yarayan filimler sinema eseri sayılmaz.

Madde 8 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir eserin sahibi, onu meydana getirendir.

Aralarındaki özel sözleşmeden veya işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça, memur, hizmetli ve işçilerin işlerini görürken meydana getirdikleri eserlerin mali hak sahipleri bunları çalıştıran veya tayin edenlerdir. Tüzel kişilerin uzuvları hakkında da bu kural uygulanır.

Bir işlenmenin sahibi, asıl eser sahibinin hakları mahfuz kalmak şartıyla, onu işleyendir.

Bir eserin yapımcısı veya yayımlayıcısı, ancak eserin sahibi ile yapacağı sözleşmeye göre mali hakları kullanabilir.

Sinematografik eserlerde; yönetmen, özgün müzik bestecisi ve senaryo yazarı, eserin birlikte sahibidirler. Eserin birlikte sahipleri, mali hakları, yapacakları bir sözleşmeyle ve uygun bir bedel karşılığında yapımcıya devredebilirler.

Sinematografik eserin birlikte sahipleri mali haklarını devrettikten sonra, aksine ya da özel bir hüküm bulunmadığı takdirde yapımcı tarafından eserin çoğaltımına, dağıtımına, kamuya arzına, kablolu iletimine, televizyon ya da başka araçlarla yayımına, alt yazı yazılmasına ya da dublajına itiraz edemezler.

Madde 14 fıkra son – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eserin umuma arzedilmesi veya yayımlanma tarzı, sahibinin şeref ve itibarını düşürecek mahiyette ise eser sahibi, başkasına salahiyet vermiş olsa bile eserin gerek aslının ve gerek işlenmiş şeklinin umuma tanıtılmasını veya yayımlanmasını menedebilir. Bu haktan sözleşme ile vazgeçme hükümsüzdür. Diğer tarafın tazminat hakkı mahfuzdur.

Madde 16 fıkra son – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser sahibi kayıtsız ve şartsız olarak izin vermiş olsa bile şeref veya itibarını yahut eserinin mahiyet ve hususiyetlerini bozan her türlü değiştirmelere muhafalet hakkını muhafaza eder. Bu haktan sözleşme ile vazgeçme hükümsüzdür.

Madde 17 fıkra bir – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Çoğaltma veya işleme hakkının sahibi bu hakların kullanılması için gerekli olan nispette eserden faydalanmayı, aslın zilyedinden talep edebilir. Şu kadar ki, hak sahibi eserin kendisine tevdiini isteyemez.

Madde 18 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Mali hakların devamı süresi bitmiş olsa da, eser sahibi gerçek kişi ise yaşadığı ve tüzelkişi ise devam ettiği müddetçe 14, 15 ve 16 ncı maddeler gereğince haiz olduğu hakları kullanabilir. Mümeyyi bulunan küçükler ve kısıtlılar bu hakları kullanmada kanuni temsilcilerinin rızasına muhtaç değildirlir.

Madde 19 fıkra iki – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser sahibinin ölümünden sonra yukarıki fıkroda sayılan kimseler eser sahibine 14, 15 ve 16 ncı maddelerin üçüncü fıkralarında tanınan hakları, mali hakların devamı süresince ve herhalde eser sahibinin ölümünden itibaren 50 yıl içinde kendi namlarına kullanabilirler.

Madde 22 fıkra bir – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir eserin aslını veya işlenmelerini kısmen ya da tamamen çoğaltma hakkı, münhasıran eser sahibine aittir.

Madde 23 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir eseri, onun aslından veya işlenmesinden çoğaltma ile elde edilmiş nüshalarını dağıtmak, kiralamak veya satışa çıkarmak ya da herhangi bir biçimde ticaret konusu yapmak ve bu yoldan faydalanma hakkı yalnızca eser sahibinindir. Yurt dışında çoğaltılmış kopyaların yurt içine getirilmesi durumunda, eseri yayma ve faydalanma hakkı eser sahibinindir. Kendi izni olmadan yapılan nüshaların ithalini yasaklama hakkı münhasıran eser sahibine aittir.

Belirli nüshaların hak sahibinin yayma hakkını kullanması sonucu mülkiyeti devredilerek ülke sınırları içinde ilk satışı ya da dağıtım yapıldıktan sonra bunların yeniden satışı yada kiralanması biçiminde yayımı, kiralama ve kamuya ödünç verme hakkı saklı kalmak şartıyla, eser sahibine tanınan yayma hakkını ihlal etmez.

Madde 25 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir eserden, onun asıl veya işlenmelerini radyo veya buna benzeyen ve işaret, ses yahut resim nakline yarayan diğer teknik tesislerle yaymak; böylece yayılan eserleri diğer bir radyo teşekkülünden naklen alarak ister telli, ister telsiz olsun tekrar yaymak veya oparlör yahut buna benzeyen ve işaret, ses yahut resim nakline yarayan diğer teknik tesislerle umumi mahallerde temsil etmek suretiyle faydalanma hakkı münhasıran eser sahibine aittir.

Madde 28 ve 29 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükümleridir.)

c) Türkçeye tercüme hususunda koruma süresi:

Madde 28 – (Değişik : 7/6/1995 - 4110/11 md.)

İlk defa Türkçe'den başka bir dilde yayımlanmış olan bir ilim ve edebiyat eseri, yayımlandığı tarihten itibaren 70 yıl içinde eser sahibi veya onun izniyle bir başka kişi tarafından Türkçe çevirisi yapılarak yayımlanmamış ise, 70 yılın geçmesi ile Türkçe'ye çevrilebilir.

c) El işleri, küçük sanat eserleri, fotoğraf ve sinema eserlerinde süre:

Madde 29 – (Değişik: 7/6/1995 - 4110/12 md.)

El işleri, küçük sanat eserleri, fotoğraf ve sinema eserleri için koruma süresi, aleniyet tarihinden itibaren 70 yıldır.

Madde 33 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yayımlanmış bir eserin; umumi mahallerde, münhasıran eğitim ve öğretim maksadıyla veya intifa kasdı olmaksızın meccanen temsili serbesttir.

Aynı kaide safi gelirleri tamamen hayır gayelerine tahsis edilen müsamerele hakkında da uygulanır.

Bununla beraber eser sahibinin ve eserin adını mütat şekilde zikretmek icap eder.

Madde 37 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Röportaj mahiyetinde olmak üzere; günlük hadiselere bağlı olarak fikir ve sanat eserlerinden bazı parçaların işaret, ses veya resim nakline yarayan vasıtalara alınması caizdir. Bu şekilde alınmış parçaların çoğaltılması, yayılması, temsil edilmesi veya radyo ile yayınlanması serbesttir.

Alenilemiş ilim ve edebiyat eserlerinden bazı parçaların röportaj çerçevesini aşmamak şartıyla radyo vasıtasıyla yayınlanması caizdir.

Madde 38 fıkra iki – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Herkes birinci fıkra hükmü çerçevesinde musiki, ilim ve edebiyat eserlerini işleyebileceği gibi başkasına da işletebilir.

Madde 39 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir edebiyat eseri, ancak eser sahibinin yazılı izniyle müzik eserinde kullanılabilir.

Herhangi bir müzik eserinde kullanılan her türden güfte, libretto ve benzeri eserler bestelendiğinde, ortak eser kayıt, tescil ve ticari dolaşıma konulmadan önce bu izin her aşamada belgelendirilir ve hak sahipleri ile diğer ilgililer tarafından denetlenir.

Güftelerin, konser ve radyo-televizyon programlarına konularak parasız dağıtılması ve ses taşıyıcılarının üstünde veya bunlarla birlikte verilmek üzere bastırılması mümkündür. Bu imkanlardan yararlanan kimse, edebiyat eserinin ve eser sahibinin adını belirtmek zorundadır.

Madde 41 – (1/11/1983 tarihli ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser sahibinin izniyle, ses, görüntü veya ses ve görüntü tekrarına yarayan vasıtalara alınmış bu umumi mahallerde temsil edilmek üzere özel işaretlenmiş olan musiki, ilim ve edebiyat eserlerinin umumi mahallerde çalınması veya gösterilmesi suretiyle temsili mümkündür. Ancak, özel olarak işaretlenmemiş plak, video kaset ve ses kasetlerinden eser sahibinin veya yetkili kıldığı hallerde meslek birliğinin uygun bir bedeli tazminat olarak isteme hakları saklıdır.

Bu tazminat miktarının tespiti, takibi, eser sahibi ile meslek birliği arasında paylaşılmasına ilişkin usul ve esaslar; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile meslek birliğinin görüşü alındıktan sonra, Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Madde 42 fıkra bir ve iki – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükümleridir.)

(Değişik birinci fıkra: 7/6/1995 - 4110/16 md.) Eser sahipleri ve komşu hak sahipleri, üyelerinin ortak çıkarlarını korumak ve mevzuatın öngördüğü esas ve usuller içinde bu Kanun ile tanınmış haklarının takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamak üzere, Kültür Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tüzük ve tip statülere uygun olarak meslek birlikleri kurabilirler. Alan tespiti tüzük ile belirlenir. Aynı alanda birden fazla meslek birliği kurulabilir. Her birlik ihtiyaçlar doğrultusunda şubeler açarak çalışabilir.

(Değişik: 7/6/1995 - 4110/16 md.) Meslek birlikleri, Kültür Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca onaylanan tip statüye uygun olarak, bir üst kuruluş kurabilirler.

Madde 42 fıkra son – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Türk uyruklu eser sahiplerinin mali hakları, ülke içinde bu maddeye göre kurulan meslek birlikleri dışında; başka birlik, demek ve benzeri kuruluşlar tarafından takip edilemez.

Madde 43 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Radyo-Televizyon Yayınlarında Telif Hakkı (1)

Madde 43 – (Değişik: 7/6/1995 - 4110/17 md.)

Radyo-Televizyon yayınlarında kullanılan fikir ve sanat eserlerine telif hakkı ödenir.

Her tür yayınlarda; tanıtım amacıyla kullanılan eserin tümü üzerindeki hakları zedelemeyecek düzeydeki kısa tespitler için eser sahiplerinden izin alınmaz ve herhangi bir ücret ödenmez.

Eserlerin herhangi bir bölümünün söz veya müzik programlarını tanıtmaya, yardımcı dramatik unsur, sinyal, jenerik, geçiş müziği ve benzeri maksatlarla kullanılması kısa tespit sayılır.

(1) Bu madde başlığı 7/6/1995 tarih ve 4110 sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile değiştirilmiştir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun kısa dalga radyo istasyonlarından yurt dışına yapılacak yayınlarda yararlanılan eserler dolayısıyla eser sahiplerine ücret ödenmez.

Madde 44 fıkra iki ve üç – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Her türlü boş video kaseti, ses kaseti, kompakt disk, bilgisayar disketi imal veya ticari amaçla ithal eden gerçek ve tüzel kişiler, imalat veya ithalat bedeli üzerinden yüzde beşi geçmemek üzere Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek orandaki miktarı keserek, bir ay içinde topladıkları meblağı, sonraki ayın engeç yarısına kadar Kültür Bakanlığı adına bir ulusal bankada açılacak özel hesaba yatırmakla yükümlüdürler.

Bakanlık, bu hesapta toplanan miktarın 3/4'ünü, meslek birliklerinin temsil ettikleri hak sahiplerine dağıtılmak üzere meslek birlikleri arasında paylaşır. Meslek birlikleri bu parayı, Bakanlığın onaylayacağı dağıtım planlarına göre hak sahiplerine dağıtır. Bakanlık bu planları onaylarken, meslek birliklerince temsil edilen eserlerin özel kopyalama miktarını gözönüne alır. Bakanlık, bu miktarın geri kalan 1/4'ünü, kültürel ve sosyal amaçlarla ve fikri haklara tecavüzün önlenmesi için kullanır.

Madde 47 fıkra iki – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu hususta karar verilebilmesi için eserin Türkiye'de veya Türk vatandaşları tarafından Türkiye dışında yayımlanmış olması ve aynı zamanda eser nüshalarının iki yıldan beri tükenmiş bulunması ve hak sahibinin münasip bir süre içerisinde bunun yenisini yayımlayacağını da ihtimal dışında görülmüş olması lazımdır.

Madde 57 fıkra son – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir sinema eserinin çoğaltılmış nüshaları üzerinde mülkiyet iktisap eden kimse, aksi kararlaştırılmamışsa, temsil hakkını da iktisap etmiş sayılır.

Madde 68 fıkra bir – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser, hak sahibinin izni olmadan çevrilmiş, sözleşme dışı veya sözleşmede belirtilen sayıdan fazla basılmış, diğer bir biçimde işlenmiş ya da radyo ve televizyon ile temsil edilmişse; izni alınmamış eser rayiç bedel itibarıyla, uğradığı zararın en çok üç katını isteyebilir.

Madde 71 fıkra son – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kişiler hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis ve 300 milyon liradan 600 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 72 fıkra bir bend (4) – (11/11/1983 tarihli ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

4. Bir eseri veya işlenmelerini temsil veya teşhir eden yahut umumi yerlerde gösteren veya radyo yahut buna benzer vasıtalar ile yayan.

Madde 72 fıkra bir bend (5) ve (6) ve son fıkra – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükümleridir.)

5. (Ek: 7/6/1995 - 4110/24 md.) Bir eseri veya işlenmelerini kiralayan,

6. (Ek: 7/6/1995 - 4110/24 md.) Eser sahibinin izni olmadan yapılan nüshaları ithal eden,

(Değişik: 7/6/1995 - 4110/24 md.) Kişiler hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis ve 300 milyon liradan 600 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 73 bend (4) – (11/11/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun hükmüdür.)

4. Kendisine sözleşme veya Kanunla müsaade edilen miktardan fazla nüsha çoğaltan veya çoğalttıran;

Madde 73 fıkra son – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kişiler hakkında üç aydan üç yıla kadar hapis ve 300 milyon liradan 600 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 75 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

71, 72 ve 73 üncü maddelerde sayılan suçlardan dolayı kovuşturma şikayete bağlıdır.

(Değişik: 1/11/1983 -2936/14 md.) Tecavüze maruz kalan kimseden başka şikayete sahaliyetli olanlar şunlardır:

1. 71 inci maddenin dört numaralı bendinde belirtilen hallerde 35 inci madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller söz konusu ise, Milli Eğitim ve Kültür ve Turizm Bakanlıkları veya tecavüz eden yahut tecavüze maruz kalan kimsenin mensup olduğu meslek birliği,

2. 71 inci maddenin dört numaralı bendinde belirtilen hallerde 36 ncı madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller söz konusu ise, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Basın-Yayın Genel Müdürlüğü ve Türk basını temsil eden kurumlar.

Ceza davasının, fiilin icrasından itibaren bir yıl içinde açılması gerekir.

Bu Kanunun şümulüne giren suçlara müteallik işler Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 423 üncü maddesine giren acele işlerdendir.

Madde 76 fıkra bir – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun tanzim ettiği hukuki münasebetlerden doğan davalarda, dava olunan şeyin miktarına ve kanunda gösterilen cezanın derecesine bakılmaksızın görevli merci asliye mahkemesidir.

Madde 77 – (5/12/1951 tarihli ve 5486 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Esaslı bir zararın veya ani bir tehlikenin yahut emrivakilerin önlenmesi için yahut diğer herhangi bir sebepten dolayı zaruri ve bu hususta ileri sürülen iddialar da kuvvetle muhtemel görülürse, mahkeme, bu kanunla tanınmış olan hakları ihlal veya tehdide maruz kalan kimsenin talebi üzerine, davanın açılmasından önce veya sonra diğer tarafa bir işin yapılmasını veya yapılmamasını emredebileceği gibi bir eserin çoğaltılmış nüshalarının veya hasren onu imale yarayan kalıp ve buna benzer sair çoğaltma vasıtalarının ihtiyati tedbir yolu ile geçici olarak zaptına karar verebilir. Kararda emre muhalefetin İcra ve İflas Kanununun 343 üncü maddesindeki cezai neticeleri doğuracağı tasrih edilir.

Madde 80 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

A) Komşu Haklar ve Tecavüzün Önlenmesi: (1)

I – Eser sahibinin haklarına komşu haklar;

Madde 80 – (Değişik: 7/6/1995 - 4110/26 md.)

Eser sahibinin maddi-manevi haklarına hanel getirmemek şartıyla, fikir ve sanat eserlerini özgün bir biçimde icra eden, yorumlayan, icracı sanatçılarla bir icracı ya da sesleri ilk defa tespit eden ses taşıyıcısı yapımcıları ve radyo-televizyon kuruluşlarının, eser sahibinin haklarına komşu hakları vardır.

Bir icracı sanatçının icrasını tespit etme, bu tespiti çoğaltma, kiralama, icranın telli-telsiz her türlü araçla yayınlanması ya da temsili suretiyle faydalanma hakkı münhasıran icracı sanatçıya aittir ve icracı sanatçının yazılı izni gereklidir. İcra sanatçılar bu haklarını uygun bir bedel karşılığında sözleşmeyle yapımcıya devredebilirler.

Temsil, bir orkestra, koro veya tiyatro grubu tarafından icra edilirse, yalnız şefin izni yeterlidir.

(1) Bu bölüm alt başlığı ile madde başlığı 7/6/1995 tarih ve 4110 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sanatkar veya grup; okuma, icra veya temsil için bir müteşebbis tarafından tutulmuş ise, müteşebbisin de izninin alınması gereklidir.

Bir kaydın doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak çoğaltılması, kiralınması, telli-telsiz her türlü araçla yayınlanması ya da kamuya açık yerlerde temsili suretiyle o kayıttan faydalanma hakkı münhasıran yapımcıya aittir ve yapımcının yazılı izni gereklidir.

Radyo-televizyon kuruluşlarının yazılı izni olmaksızın, hiçbir kişi veya kuruluş, yapılan yayınların bütünü veya bir kısmını çoğaltamaz, telli-telsiz her türlü araçla tekrar yayımlayamaz, girişi ücrete tabi yerlerde gösteremez.

Aşağıda belirtilen hallerde komşu hak sahibinin yazılı izni gerekli değildir.

1. Fikir ve sanat eserlerinin kamu düzeni, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma veya röportaj amacıyla ve kazanç amacı güdülmeksizin icra edilmesi ve kamuya arzı,

2. Fikir ve sanat eserleriyle radyo-televizyon programlarının yayınlanma ve kar amacı güdülmeksizin şahsen kullanmaya mahsus çoğaltılması,

3. Radyo-televizyon kuruluşlarının kendi olanaklarıyla kendi yayınları için yaptıkları geçici tespitler,

4. Bu Kanununun 30 uncu, 32 nci, 34 üncü, 35 inci, 43 üncü, 46 ncı ve 47 nci maddelerinde belirtilen haller.

Ancak bu uygulama, hak sahibinin meşru menfaatlerine haklı bir sebep olmadan zarar veremez ya da eserden normal yararlanmaya aykırı olamaz.

Sanatçılar, koro ve orkestralarda şef ve solistler, tiyatro gruplarında şeflik eden veya başrol alan aktörler işaret, resim ve ses nakline yarayan vasıtalarda adlarının belirtilmesini isteyebilirler.

Komşu hak sahipleri de eser sahipleri gibi, tecavüzün ref'i, tecavüzün men'i ve tazminat davası haklarından faydalanabilirler.

Bu maddede belirtilen yazılı izni almadan bir komşu hak sahibinin haklarına tecavüz edenler hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis, 300 milyon liradan 600 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 81 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanununun hükmüdür.)

II – Fikri haklara tecavüzün önlenmesi: (1)

Madde 81 – (Değişik: 7/6/1995 - 4110/27 md.)

Bir eserin çoğaltılabilmesi için basımevi, yapımevi veya dolun tesisine, eser sahibi veya hak sahibi olduğunun noter tasdikli ve 52 nci maddeye uygun sözleşme veya yetki belgesi ile kanıtlanması gerekir. Eseri çoğaltanlar Maliye Bakanlığından, tasdikli sipariş fişi ve irsaliyesi doldurmak ve bunları fatura ile göstermek zorundadırlar.

Sürelili olmayan yayınlara, Kültür Bakanlığında alınacak bandrolün yapıştırılması zorunludur. Bandrol alabilmek için birinci fıkrada sayılan belgelerin ibrazı gerekir. Bu ibraz üzerine, başka bir işleme gerek olmaksızın onbeş gün içinde bandrol verilir. Belge alınmasıyla ilgili esas ve usuller, Kültür Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Fikir ve sanat eserleri sahiplerinin ve hak sahiplerinin mali veya komşu haklarının hak sahibi dışındaki kişiler tarafından izinsiz olarak kullanılması halinde, eser ve mali hak sahiplerinin ya da yetkili Meslek Birliğinin başvurması üzerine, tecavüzün gerçekleştiği veya sonuçlarının

(1) Bu madde başlığı 7/6/1995 tarih ve 4110 sayılı Kanununun 27 nci maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

meydana geldiği yerin Cumhuriyet Başsavcılığı; yetkili yargıçtan, usulsüz çoğaltılmış ya da temsil edilmiş eser nüshalarının toplatılmasını ve bu konuda kullanılan teknik araçların mühürlenmesini talep edebilir.

Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet Başsavcısı, üç gün içinde yetkili yargıcın onayına sunulmak üzere toplatma ve mühürleme kararını resen verebilir.

Hak sahipleri haklarını kanıtlayan belgelerle birlikte, suçun dava zamanasını süresi içinde kalmak koşulu ile tecavüzü ve faili öğrendikleri tarihten itibaren altı ay içinde Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunabilirler. Bu suçla ilgili olarak 3005 sayılı Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanunu hükümleri uygulanır.

Bu maddede belirtilen yazılı izinleri ve bandrolü almadan işaret, resim ve ses tekrarına yaralan alet veya yöntemlerle eserleri çoğaltan veya yayanlar hakkında, üç aydan bir yıla kadar hapis ve 300 milyon liradan 600 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 82 fıkra beş ve altı – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükümleridir.)

İcracı sanatçıların hakları, icranın tespitinin ilk yayımlandığı tarihten başlayarak, 70 yıl devam eder. İcra yayınlanmamışsa bu süre, icranın ilk aleniyet kazanmasıyla başlar.

Yapımcıların hakları, ses taşıyıcılarının ilk yayımlandığı tarihten başlayarak 70 yıl devam eder.

Ek Madde 2 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanundaki koruma süreleri komşu haklar, sinema eserleri, bilgisayar programları ve veri tabanları bakımından, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra alenileşen eserlere, işlenmelere ve mahsullere uygulanır. Bu Kanunun sinema eseri sahipliği ile ilgili hükümleri, bu Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra yapımına başlanan sinema eserlerine uygulanır.

4 – 3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri. (Madde numaraları: 13, 20, 41, 43, 44, 45, 71, 72, 73, 75, 77, 80, 81, Ek Madde 4 ve 5.)

Madde 13 son fıkra- (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sinema ve müzik eseri sahipleri ve yapımcılar, hak ihdas etmek amacı taşımaksızın, sahip oldukları mali ve manevi hakların ihlal edilmemesi, sahipliklerinin belirlenmesinde ispat kolaylığı sağlanması ve mali haklara ilişkin yararlanma yetkilerinin takip edilmesi amacıyla eserlerin kayıt ve tescilini yaptırırlar. Aynı maksatla, diğer eser gruplarında da eser sahibinin talebi üzerine, eserler ve mali haklara ilişkin yararlanma yetkileri kayıt altına alınabilir. Kayıt ve tescil usul ve esasları Kültür Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Madde 20 fıkra iki ve üç– (1/11/1983 tarihli ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser sahibinin meslek birliğine üye olması halinde, yazılı yetki belgesinde belirttiği eseri ve ona ilişkin mali haklarının takibi, teklif ücretlerinin tahsili, bu ücretlerin ve eserin dağıtımını meslek birliği tarafından yapılır.

Yetki belgesiyle ilgili esas ve usuller, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

4. İşaret, ses ve/veya görüntü taşıyıcılarının umuma açık yerlerde kullanılması: ⁽¹⁾

Madde 41 – (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Fikir ve sanat eserlerinin kaydedildiği işaret, ses ve/veya görüntü taşıyıcılarının, girişi ücretli veya ücretsiz ve ticari amaç güden umuma açık yerlerde kullanılmak üzere bandrollenmesi zorunludur.

Bandroller, kullanıcı ile eser sahipleri veya ilgili eser sahipleri meslek birliği arasında temsil izni veren sözleşme yapıldıktan ve bandrol bedeli ödendikten sonra Kültür Bakanlığı veya ilgili meslek birliklerince verilir.

İşaret, ses ve/veya görüntü taşıyıcılarının, umumi mahallerde kullanıma ilişkin bandrolleri taşımaması, mali haklara tecavüz durumunu oluşturur.

(1) Bu madde başlığı: “4. Plak, video kasetleri ve ses kasetlerinin umumi mahallerde kullanılması” şeklinde iken 21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunla metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

2. Radyo-televizyon gibi araçlarla yayınlanan ve/veya iletilen fikir ve sanat eserlerine ilişkin ödemeler ⁽¹⁾

Madde 43 – (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Radyo ve televizyon kuruluşları, yayınlarında yararlanacakları sahneye konmuş eserlerle ilgili olarak, eser sahiplerinden önceden izin almak zorundadır.

Radyo-televizyon kuruluşları ile uydu ve kablolu yayın kuruluşları ve mevcut veya ileride bulunacak teknik imkanlardan yararlanarak yayın ve/veya iletim yapan kuruluşlar yayınlarında kullandıkları sahne eserleri dışında kalan fikir ve sanat eserleri için, eser sahipleri ve/veya eser sahipleri ile bağlantılı hak sahipleri veya üye oldukları meslek birlikleri ile 52 nci maddeye uygun toplu bir sözleşme yaparak izin almak ve bu kullanımlara ilişkin ödemeleri eser ve/veya bağlantılı hak sahiplerine veya üye oldukları meslek birliğine yapmak zorundadır.

Eserlerin kullanımına ilişkin usul ve esaslar, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ile ilgili meslek birliklerinin görüşü alınmak suretiyle Kültür Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Madde 44 fıkra bir ve son– (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Mali hak sahipleri ile fikir ve sanat eserlerinin işaret, ses ve resimle tekrarına yarayan aletleri imal edenler ve basanlar; bu Kanunun öngördüğü şekilde çoğaltarak satışa çıkarılacak, dağıtılacak veya başka türlü ticaret mevkiine konacak bir eserin bütün nüshalarında işaret ve seri numarası bulundurmamakla müştereken yükümlüdürler.

Fikir ve sanat eserleri nüshalarının şahsi veya umumi mahallerde temsil edilmek amacıyla kullanımlarına göre üzerlerine konacak işaret ve seri numaralarına, bunu taşımayan nüshaların toplattırılmasına, çoğaltılan ve dağıtılan nüsha sayısının kime bildirileceğine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Kültür Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir.

Madde 45 fıkra bir– (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

4 üncü maddenin 1 inci ve 2 nci bendinde sayılan güzel sanat eserlerinin asıllarıyla 2 nci maddenin 1 inci bendinde ve 3 üncü maddede sayılıp yazarlarla bestecilerin el yazısıyla yazılmış eserlerinin asıllarından biri eser sahibi veya mirasçılığı tarafından bir defa satıldıktan sonra eser, koruma süresi içinde bir sergide veya açık artırmada yahut bu gibi eşyayı satan bir mağazada satış konusu olarak elden ele geçtikçe bu satış bedeli ile bir önceki satış bedeli arasında açık bir nispetlilik bulunması halinde satıcıya her defasında, bedel farkından münasip bir payı eser sahibine, bu ölmüşse miras hükümlerine göre üçüncü dereceye kadar (Bu derece hariç) kanuni mirasçılara ve eşine, bunlar da yoksa mesleki birliğe vermek borcu bir kararname ile yükletilebilir.

Madde 71 (5) numaralı bentten sonra gelen paragraf- (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kişiler hakkında dört yıldan altı yıla kadar hapis ve elli milyar liradan yüzelli milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 72 – (1/11/1983 tarihli ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Hak sahibinin yazılı izni olmaksızın, bu Kanuna aykırı olarak kasten:

1. Bir eseri herhangi bir şekilde işleyen,
2. Bir eseri herhangi bir şekilde çoğaltan,
3. Bir eser veya işlenmelerinin kendi tarafından çoğaltılmış nüshalarını satan veya satışa veyahut tedavüle arz eden,
4. **(Değişik: 21/2/2001 - 4630/26 md.)** Bir eseri temsil eden veya topluma açık yerlerde gösteren, bu gösterimi düzenleyen veya dijital iletim de dahil olmak üzere her nevi işaret, ses ve/veya görüntü iletimine yarayan araçlarla yayın veya yayımına aracılık eden,

5. **(Değişik: 21/2/2001 - 4630/27 md.)** Bir eseri kiralayan veya kamuya ödünç veren,

6. **(Değişik: 21/2/2001 - 4630/27 md.)** Yapılan nüshaları yasal veya yasal olmayan yollardan ülkeye sokan ve her ne şekilde olursa olsun ticaret konusu yapan ve kullanan,

(Değişik: 21/2/2001 - 4630/26 md.) Kişiler hakkında dört yıldan altı yıla kadar hapis ve elli milyar liradan yüzelli milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 73 – (1/11/1983 tarihli ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kasten:

1. Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak çoğaltıldığını bildiği veya bilmesi icabettiği bir eserin nüshalarını satışa çıkararak veya bunlardan umumi yerlerde temsil veya radyo ile yayım maksadı ile yahut kar temini için diğer herhangi bir suretle faydalanan;

(1) Bu madde başlığı; “Radyo-Televizyon Yayınlarında Telif Hakkı” iken 21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunla metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

2. Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak satışa çıkarıldığını bildiğini veya bilmesi icap ettiği bir eserin nüshalarını başkalarına satan veya bunlardan umumi yerlerde temsil veya radyo ile yayım maksadıyla veya kar temini için herhangi bir surette faydalanan;

3. Mevcut olmadığını veya üzerinde tasarruf salahiyeti bulunmadığını bildiği veya bilmesi icabettiği mali hakkı veya ruhsatı başkasına devreden veya veren yahut rehin eden veyahut herhangi bir tasarrufun konusunu yapan;

4. **(Mülga: 21/2/2001 - 4630/36 md.)**

5. **(Ek: 7/6/1995 - 4110/25 md.)** Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak çoğaltıldığını bildiği veya bilmesi icap ettiği bir eserin nüshalarını ticari amaçla elinde bulunduran,

6. **(Ek: 7/6/1995 - 4110/25 md.)** Yegane amacı bir bilgisayar programını korumak için uygulanan bir teknik aygıtın geçersiz kılınmasına veya izinsiz ortadan kaldırılmasına yarayan herhangi bir teknik aracı ticari amaç için elinde bulunduran veya dağıtan,

(Değişik: 21/2/2001 - 4630/28 md.) Kişiler hakkında iki yıldan dört yıla kadar hapis ve on milyar liradan elli milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 75 fıkra bir ve üç – (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

71, 72 ve 73 üncü maddelerde sayılan suçlardan dolayı kovuşturma şikayete bağlıdır.

Eser sahiplerinin, eser sahiplerinin hakları ile bağlantılı hak sahiplerinin veya diğer hak sahiplerinin haklarının ihlali halinde, şikayete salahiyeti olanların başvurusu üzerine, tecavüzün gerçekleştiği veya sonuçlarının meydana geldiği yerin Cumhuriyet Başsavcılığı, yetkili mahkemeden usulsüz çoğaltımın gerçekleştirildiği yerin kapatılmasını, burada bulunan nüsha veya yayınlara el konulmasını ve bu konuda kullanılan teknik araçların mühürlenmesini talep edebilir.

Madde 77 fıkra iki– (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Eser üzerindeki haklara tecavüz oluşturması ihtimali halinde yaptırım gerektiren nüshaların ithalat veya ihracatı sırasında, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 57 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Madde 80 birinci fıkra (1) numaralı bendinin (C) alt bendi, son fıkra– (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

C) Radyo-televizyon kuruluşları yayınlarının tespit edilmesine, bu tespitlerin çoğaltılmasına, telli-telsiz her türlü araçla yeniden yayınlanmasına ve girişi ücrete tabi yerlerde gösterilmesine izin vermek veya yasaklamak haklarına sahiptir.

Bağlantılı hak sahiplerinin haklarına tecavüz edenler hakkında iki yıldan dört yıla kadar hapis ve on milyar liradan elli milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Madde 81 – (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Musiki ve sinema eserlerinin çoğaltılmış nüshaları ile süreli olmayan yayınlara bandrol yapıştırılması zorunludur. Ayrıca, kolay kopyalanmaya müsait diğer eserlerin çoğaltılmış nüshalarına da eser veya hak sahibinin talebi üzerine bandrol yapıştırılması zorunludur.

Bandroller, Kültür Bakanlığınca bastırılır ve satılır. Bakanlık, meslek birlikleri aracılığı ile de bandrol satışı yapabilir. Bandrol gelirleri, Bakanlık adına ulusal bir bankada açılacak hesaba yatırılır. Gelirler, fikri mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ile yurt içindeki ve yurt dışındaki kültür varlıklarının korunmasına ve devam ettirilmesine yönelik faaliyetlerde kullanılır.

Bir esere bandrol alınabilmesi için, bandrol talebinde bulunanın yasal hak sahibi olduğunu gösterir bir taahhütnameyi doldurması zorunludur. Kültür Bakanlığınca tespit edilen diğer evrak ve belgelerle birlikte başvuru yapılır. Bakanlık, bu başvuru üzerine, başka bir işleme gerek kalmaksızın on iş günü içinde bandrol vermek mecburiyetindedir.

Bandrol temini ve kullanımına ilişkin ihlal halleri şunlardır:

1. Bu Kanuna göre bandrol alınması gereken bir eserin, bandrol alınmaksızın çoğaltılması, satılması, dağıtılması, kiralanması, ödünç verilmesi, umuma arz edilmesi veya herhangi bir biçimde ticaret konusu yapılması veya kullanılması veya bir başka şekilde fayda sağlanması,

2. Sahte bandrol imal edilmesi, sahte bandrolün eser nüshaları üzerine koyulması, sahte bandrolden her ne şekilde olursa olsun ticari menfaat sağlanması.

3. Bu Kanun ve ilgili mevzuata göre bandrol alma hakkı olmadığı halde, sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde Kültür Bakanlığı veya yetkilendirdiği kuruluşların yanıtılarak bandrol alınması.

4. Eser sahibinin izni olmaksızın çoğaltılan nüshalar üstüne bandrol yapıştırılması veya bu nüshalardan ticari menfaat elde edilmesi veya eser sahibinin haklarını ihlal edici şekilde bu nüshaların bedelsiz yayılması.

5. Münhasıran bir eser için verilen bandrolün başka bir eser için kullanılması.

6. Bu Kanuna ve ilgili mevzuata uygun alınmış bandrolden eser nüshalarına belirlenen şekilde yapıştırılmadan, nüshaların bedelli ve bedelsiz yayılması ve bir başka şekilde faydalanılması.

Mülki idare amirleri tarafından, İçişleri, Maliye ve Kültür Bakanlıkları ile eser sahipleri ve/veya eser sahipleri ile bağlantılı hak sahipleri meslek birlikleri temsilcilerinden illerde oluşturulacak bir Komisyon, ikinci fıkrada bahsi geçen ve bandrolenmesi zorunlu olan eserlerin bandrollü olup olmadıklarını her zaman denetleyebilir. Bu maddede belirtilen ihlal hallerinde, eser sahiplerinin, bağlantılı hak sahiplerinin veya diğer hak sahiplerinin komisyona başvurması üzerine veya komisyonun re'sen talebi ile zabıta harekete geçerek, bu nüshaları, yayınları ve çoğaltmaya yarayan her türlü aracı ve diğer delilleri toplayarak, taşınmaz olanlarını emanet altına aldıktan sonra, toplanan delilleri Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusu ile birlikte sevk eder. Cumhuriyet Başsavcılığı üç gün içinde yetkili mahkemeden usulsüz çoğaltımın gerçekleştirildiği yerin kapatılmasını, burada bulunan nüsha veya yayınlara el konulmasını ve bu konuda kullanılan teknik araçların mühürlenmesini ve satışını talep eder.

Bu maddede belirtilen hususların uygulanmasına ve Komisyonun kurulmasına ilişkin usul ve esaslar Kültür Bakanlığı tarafından bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Bu maddede belirtilen ihlal hallerinden birini kasden işleyenler hakkında, dört yıldan altı yıla kadar hapis ve elli milyar liradan yüzelli milyar liraya kadar ağır para cezasına hükümlenir.

Ek Madde 4 fıkrâ üç ve dört– (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu maddede belirtilen hususların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kültür Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Birinci fıkrada bahsi geçen fiilleri kasten ve yetkisiz olarak işleyenler hakkında bu Kanunun 73 üncü maddesinin son fıkrâ hükümleri uygulanır.

Ek Madde 5 dört, beş, altı ve yedinci fıkralar– (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu madde hükmüne aykırı olarak, derlenmesi gereken eserleri süresi içinde vermeyenler beş milyar lira para cezası ile cezalandırılırlar. Bu maddede öngörülen para cezaları gerekçesi belirtilmek suretiyle Kültür Bakanlığı İl Kültür Müdürünce verilir.

Para cezasının, tutanağın tebliği tarihinden itibaren on gün içinde ödenmesi gerekir. On gün içinde ödenmeyen cezalar iki katına çıkar ve ödeme süresi on gün daha uzar, bu süre içinde de ödenmeyen cezalar üç katına çıkar. Cezanın ödenmiş olması, çoğaltılan eser nüshalarının verilmesine ilişkin yükümlülüğü ortadan kaldırmaz.

Para cezaları ilgililere usulüne göre tebliğ edilir. Bu para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine işlemler durmaz. Mahkemenin itiraz üzerine verdiği kararlar kesindir. İtiraz, zorunlu görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak ve kısa sürede sonuçlandırılır. Bu maddeye göre verilen para cezaları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilir.

Tahsil olunan meblağ tahsilatı takip eden ayın sonuna kadar bu Kanunun değişik 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki özel hesaba aktarılır.

5 – 14/7/2004 tarihli ve 5217 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri.
(Madde numaraları: 44, Ek Madde 7.)

Madde 44 fıkra üç- (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bakanlık bu hesapta toplanan miktarı fikri mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ile yurt içindeki ve yurt dışındaki kültür mirasının korunmasına ve devam ettirilmesine yönelik faaliyetlerde kullanır. Bu miktarın dağıtım ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Kültür Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ek Madde 7- (3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Fikri mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi, bu alanda faaliyet gösteren sektörlerin desteklenmesi ile kültürel faaliyetlerde kullanılmak üzere bu Kanunun;

- a) 13 üncü maddesi uyarınca alınacak kayıt ve tescil ücretleri,
- b) 41 inci maddesi uyarınca alınacak uzlaştırma komisyonu başvuru ücretleri,
- c) 81 inci maddesi uyarınca tahsil edilecek bandrol ücretleri,

Bakanlığın Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar bir yandan bütçeye özel gelir yazılır, diğer yandan Maliye Bakanlığınca aynı amaçlarla kullanılmak üzere Bakanlık bütçesinde mevcut tertiplere ödenek veya yeni açılacak tertiplere özel ödenek olarak kaydedilir. Özel ödeneklerin kullanılmayan tutarları, ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Özel ödenek kaydedilen tutardan, 41 inci madde uyarınca kurulacak komisyonlarda görev yapan komisyon üyelerine, yılda on toplantı gününden fazla olmamak üzere her toplantı günü için (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

(a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen ve özel ödenek kaydedilen gelirlerin kullanım usul ve esasları Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

6 – 27/11/2007 tarihli ve 5718 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri.
(Madde numarası: 88.)

Madde 88 – (5/12/1951-5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun hükümleri:

1. Eser sahibinin vatandaşlığı gözetilmeksizin Türkiye'de ilk defa umuma arzedilen ve Türkiye'de bulunup henüz umuma arzedilmemiş olan bütün eserlerle Türkiye'de bulunan bütün mektup ve resimlere;
2. Türk vatandaşlarının henüz umuma arzedilmemiş yahut ilk defa Türkiye dışında umuma arzedilmiş bütün eserlerine;
3. Türkiye Cumhuriyetinin bağlı bulunduğu milletlerarası bir anlaşmada uygun hükümler bulunmak şartıyla yabancıların henüz umuma arzedilmemiş veya ilk defa Türkiye dışında umuma arzedilmiş bütün eserlerine;

uygulanır.

Eser sahibinin mensup bulunduğu devletin; Türk eser sahiplerinin haklarını کافی derecede koruması veya milletlerarası bir anlaşmanın yabancı eser sahiplerine taallük eden hususlarda istisna ve tahditlere cevaz vermesi hallerinde Bakanlar Kurulunca bu maddenin birinci ve üçüncü bentleri hükümlerinden istisnalar yapılması kararlaştırılabilir.

7 – 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri.
(Madde numaraları: 68,71,72,73,74,75,76,77,79,80,81,85,86,Ek Madde4,5.)

Madde 68 – (7/6/1995 tarihli ve 4110 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 21/2/2001 - 4630/25 md.) Eser, eser sahibinin izni olmadan çevrilmiş, sözleşme dışı veya sözleşmede belirtilen sayıdan fazla basılmış, diğer biçimde işlenmiş veya radyo-televizyon gibi araçlarla yayımlanmış veya temsil edilmiş ise; izni alınmamış eser sahibi, sözleşme yapılmış olması halinde isteyebileceği bedelin veya emsal veya rayiç bedel itibarıyla uğradığı zararın en çok üç kat fazlasını isteyebilir. Bu bedelin tespitinde öncelikle ilgili meslek birliklerinin görüşü esas alınır.

Bir eserden izinsiz çoğaltma yolu ile yarar sağlanıyorsa ve çoğaltılan kopyaları satışa çıkarılmamışsa, eser sahibi; çoğaltılmış kopyaların, çoğaltmaya yarayan film, kalıp ve benzeri araçların imhasını veya maliyet fiyatını aşmamak üzere çoğaltılmış kopyaların ve çoğaltmaya yarayan film, kalıp ve benzeri gereçlerin uygun bir bedel karşılığında kendisine verilmesini ya da sözleşme olması durumunda isteyebileceği miktarın üç kat fazlasını talep edebilir. Bu husus, izinsiz çoğaltma yoluna giden kişinin yasal sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Bir eserin izinsiz çoğaltılan kopyaları satışa çıkarılmışsa veya satış haksız bir tecavüz oluşturuyorsa, eser sahibi tecavüz edenin elinde bulunan nüshalar hakkında ikinci fıkrada yazılı şıklardan birini seçebilir.

Bedel talebinde bulunan kişi, tecavüz edene karşı onunla bir sözleşme yapmış olması halinde haiz olabileceği bütün hak ve yetkileri ileri sürebilir.

1. Manevi haklara tecavüz:

Madde 71 – (1/11/1983 tarihli ve 2936 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun hükümlerine aykırı olarak kasten:

1. Alenileşmiş olsun veya olmasın, eser sahibi veya halefinin yazılı izni olmadan bir eseri umuma arz eden veya yayımlayan,

2. Sahip veya halefinin yazılı izni olmadan, bir esere veya çoğaltılmış nüshalarına ad koyan,

3. Başkasının eserini kendi eseri veya kendisinin eserini başkasının eseri olarak gösteren veya 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı hareket eden,

4. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39 ve 40 ıncı maddelerdeki hallerde kaynak göstermeyen veya yanlış yahut kifayetsiz veya aldatıcı kaynak gösteren,

5. **(Ek: 21/2/2001 - 4630/26 md.)** Eser sahibinin yazılı izni olmaksızın bir eseri değiştiren,

(Değişik: 3/3/2004-5101/17 md.) Kişiler hakkında, iki yıldan dört yıla kadar hapis veya ellimilyar liradan yüzellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden hükümlenir.

2. Mali haklara tecavüz:

Madde 72- (3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna aykırı olarak kasten;

1. Aralarında mevcut bir sözleşme olmasına rağmen bu sözleşme hükümlerine aykırı olarak bir eser veya işlenmelerinin kendi tarafından çoğaltılmış nüshalarını satan veya dağıtan kişiler hakkında, üç aydan iki yıla kadar hapis veya onmilyar liradan ellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

2. Hak sahibinin izni olmaksızın bir eseri ve çoğaltılmış nüshalarını, bu Kanunun 81 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan yerlerde satan kişiler hakkında üç aydan iki yıla kadar hapis veya beşmilyar liradan ellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

3. Hak sahibinin izni olmaksızın;

a) Bir eseri herhangi bir şekilde işleyen,

b) Bir eseri herhangi bir şekilde çoğaltan,

c) Bir eseri herhangi bir şekilde yayan,

d) Bir eserin nüshalarını yasal veya yasal olmayan yollardan ülkeye sokan ve her ne şekilde olursa olsun ticaret konusu yapan,

e) Bir eseri topluma açık yerlerde gösteren veya temsil eden, bu gösterimi düzenleyen veya dijital iletim de dahil olmak üzere her nevi işaret, ses ve/veya görüntü iletimine yarayan araçlarla yayan veya yayımına aracılık eden,

Kişiler hakkında iki yıldan dört yıla kadar hapis veya ellimilyar liradan yüzellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden hükümlenir.

Madde 73 - (3/3/2003 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 71, 72, 80 ve 81 inci maddelerinde belirtilen suçlar dışında kalan diğer suçlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

1. Kasten;

a) Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak çoğaltıldığını bildiği veya bilmesi icap ettiği bir eserin nüshalarını ticarî amaçla elinde bulunduran,

b) Mevcut olmadığını veya üzerinde tasarruf yetkisi bulunmadığını bildiği veya bilmesi icap ettiği malî hakkı veya ruhsatı başkasına devreden veya veren yahut rehnedenden veyahut herhangi bir tasarrufun konusu yapan,

c) Yegâne amacı bir bilgisayar programını korumak için uygulanan bir teknik aygıtın geçersiz kılınmasına veya izinsiz ortadan kaldırılmasına yarayan herhangi bir teknik aracı, ticarî amaç için elinde bulunduran veya dağıtan,

Kişiler hakkında iki yıldan dört yıla kadar hapis veya ellimilyar liradan yüzellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

2. Kasten; bu Kanunun hükümlerine uygun olarak çoğaltılmış ve yayılmış eser nüshalarının, yapımların ve fonogramların, çoğaltma ve yayma hakkı sahiplerinin ayırt edici unvan, marka ve künye bilgileriyle birlikte tıpkı basım ve yapım yoluyla, işaret, yazı, ses, hareketli veya hareketsiz görüntü ya da veri tekrarına yarayan alet veya yöntemlerle çoğaltan veya bu şekilde çoğaltılmış nüshaları yayan, kişiler hakkında üç yıldan altı yıla kadar hapis veya yirmimilyar liradan ikiyüzmilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

Hükümlenir.

Madde 74 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

71, 72, 73 ve 80 inci maddelerde sayılan suçlar, hizmetlerini ifa ettikleri sırada bir işletmenin temsilcisi veya müstahdemleri tarafından işlenmiş ise, suçun işlenmesine mani olmıyan işletme sahibi veya müdürü yahut her hangi bir nam ve sıfatla olursa olsun işletmeyi fiilen idare eden kimse de fail gibi cezalandırılır. Cezayı mucip fiil işletme sahibi veya müdürü yahut işletmeyi fiilen idare eden kimse tarafından emredilmiş ise bunlar fail gibi; temsilci veya müstahdem ise, yardımcı gibi cezalandırılır.⁽¹⁾

Temsil edilmesinin kanuna aykırılığını bildiği bir eserin umuma gösterilmesi için karşılıklı veya karşılıksız olarak bir mahalli tahsis eden veya böyle bir eserin temsilinde vazife veya rol alan kimse, yardımcı olarak cezalandırılır.

Bir tüzelkişinin işleri çevrilirken 71, 72, 73 ve 80 inci maddelerde sayılan suçlardan biri işlenirse; masraf ve para cezasından tüzelkişi diğer suçlularla birlikte müteselsilen mesuldür.⁽¹⁾

Ceza Kanununun 64, 65, 66 ve 67 nci maddelerinin hükümleri mahfuzdur.

III – Kovuşturma ve tekerrür: ⁽²⁾

Madde 75 – (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 3/3/2004-5101/21 md.) 71, 72, 73 ve 80 inci maddelerde sayılan suçlardan dolayı soruşturma şikâyete bağlıdır. Şikâyet üzerine hak sahiplerinin haklarını kanıtlayan belge ve/veya nüshaları Cumhuriyet savcılığına sunmaları halinde kamu davası açılır. Altı ay içinde bu belge ve/veya nüshaların sunulmaması halinde takipsizlik kararı verilir, bu Kanunun 76 ncı madde hükümleri saklıdır. Bu madde hükümlerinin uygulanmasında 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 344 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uygulanmaz.

Hakları tecavüze uğrayan kimseden başka şikâyete yetkili olanlar şunlardır:

1. 71 inci maddenin dört numaralı bendinde belirtilen hallerde 35 inci madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller söz konusu ise, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlıkları.

2. 71 inci maddenin dört numaralı bendinde belirtilen hallerde 36 ncı madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller söz konusu ise, Kültür Bakanlığı ile Basın-Yayın Genel Müdürlüğü ve Türk Basını temsil eden kurumlar.

3. 19 uncu maddenin son fıkrası çerçevesinde 14 ve 16 ncı maddelerin üçüncü fıkralarında belirtilen hallerde Kültür Bakanlığı.

4. Faaliyet gösterdikleri alanlarda meslek birlikleri.

(Değişik üçüncü fıkra: 3/3/2004-5101/21 md.) Eser sahiplerinin, eser sahiplerinin hakları ile bağlantılı hak sahiplerinin veya diğer hak sahiplerinin haklarının ihlâli halinde, şikâyete yetkili olanların başvurması üzerine, tecavüzün gerçekleştiği veya sonuçlarının meydana geldiği yerin Cumhuriyet savcısı, yetkili mahkemeden usulsüz çoğaltılmış nüsha veya yayımlara el konulmasını, bunların imha edilmesini, bu konuda kullanılan teknik araçların mühürlenmesini, satışını ve usulsüz çoğaltımın gerçekleştirildiği yerin kapatılmasını talep edebilir.

(1) Bu fıkralarda yer alan “ve 73 üncü” ibareleri, 3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun 20 ncı maddesiyle “73 ve 80 inci” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu madde başlığı “III-Kovuşturma” iken 21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunla metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 3/3/2004-5101/21 md.) Nüsha ve süreli olmayan yayınların el konulduğu tarihten itibaren onbeş gün içerisinde, eser veya hak sahipleri tarafından yetkili mahkemeye herhangi bir şikâyet veya başvuruda bulunulmaz ise Cumhuriyet savcısının talebi üzerine yetkili mahkeme, davaya esas olacak sayıda nüshanın muhafaza edilerek, diğerlerinin imhasına veya bunların hammadde olarak yeniden kullanımlarına dair imkânların olması halinde, mevcut halleriyle veya bir daha kullanılmayacak derecede vasıfları bozulmak suretiyle, hammadde olarak satışına karar verir. Belirtilen süre içinde eser veya hak sahipleri tarafından bir şikâyet veya başvuru yapılması halinde bu Kanunun 68 inci maddesi hükümleri uygulanır. El konulan nüsha ve süreli olmayan yayınların imhasına, bunların hammadde olarak yeniden kullanımlarına ve hammadde olarak satışına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet Savcısı üç gün içinde yetkili mahkemeye sunulmak üzere el koyma ve mühürleme kararını re'sen verebilir.

Hak sahipleri, haklarını kanıtlayan belgelerle birlikte, suçun dava zamanaşımı süresi içinde kalmak koşuluyla tecavüzü ve faili öğrendikleri tarihten itibaren altı ay içinde Cumhuriyet Başsavcılığına başvurabilirler. Bu suç ile ilgili olarak, 3005 sayılı Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanununun 1 inci maddesinin (A) bendindeki mahal ve 4 üncü maddesindeki yazılı zaman kaydına bakılmaksızın, aynı Kanundaki muhakeme usulü uygulanır.

Bu Kanunda yazılı suçlardan dolayı hakkında kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı olan kişi, iki yıl içinde aynı suç bir defa daha işler ise yeni suçtan dolayı verilecek ceza bir kat artırılır. **(Ek cümleler: 3/3/2004-5101/21 md.)** Tekerrür üzerine verilen hapis cezası ertelenemez ve para cezasına veya tedbire çevrilemez. Bu Kanunda belirtilen suçlara, unsurlarını taşıması halinde 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Madde 76 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 21/2/2001 - 4630/30 md.) Bu Kanunun düzenlediği hukuki ilişkilerden doğan davalarda, dava konusunun miktarına ve Kanunda gösterilen cezanın derecesine bakılmaksızın, görevli mahkeme Adalet Bakanlığı tarafından kurulacak ihtisas mahkemeleridir. İhtisas mahkemeleri kurulup yargılama faaliyetlerine başlayıncaya kadar, asliye hukuk ve asliye ceza mahkemelerinden hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendireceği ve bu mahkemelerin yargı çevreleri Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.

Şahsi dava açılmışsa Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 358 inci maddesi uygulanır. Ceza davasıyla birlikte şahsi hak da talep edilmişse beraet halinde, bu cihetlerin halli için evrak hukuk mahkemesine re'sen havale olunur.

(Ek: 21/2/2001 - 4630/30 md.) Bu Kanun kapsamında açılacak davalarda mahkeme, davacının iddianın doğruluğu hakkında kuvvetli kanaat oluşturmaya yeter miktar delil sunması halinde, korunmakta olan eserler, fonogramlar, icralar, filmler ve yayınları kullananların, bu Kanunda öngörülen izin ve yetkileri aldıklarına dair belgeleri ve/veya tüm yararlanılan eser, fonogram, icra, film ve yayınların listelerini sunmasını isteyebilir. Belirtilen belge ve/veya listelerin sunulmaması tüm eser, fonogram, icra, film ve yayınların haksız kullanılmakta olduğuna karine teşkil eder.

Madde 77 – (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Esaslı bir zararın veya ani bir tehlikenin yahut emrivakilerin önlenmesi için veya diğer her hangi bir sebepten dolayı zaruri ve bu hususta ileri sürülen iddialar kuvvetle muhtemel görülürse mahkeme, bu Kanunla tanınmış olan hakları ihlal veya tehdide maruz kalanların veya şikayete salahiyyetli olanların talebi üzerine, davanın açılmasından önce veya sonra diğer tarafa bir işin yapılmasını veya yapılmamasını, işin yapıldığı yerin kapatılmasını veya açılmasını emredebileceği gibi, bir eserin çoğaltılmış nüshalarının veya hasren onu imale yarıyan kalıp ve buna benzer sair çoğaltma vasıtalarının ihtiyati tedbir yolu ile geçici olarak zaptına karar verebilir. Kararda emre muhalefetin İcra ve İflas Kanununun 343 üncü maddesindeki cezai neticeleri doğuracağı tasrih edilir.

(Değişik ikinci fıkrası: 3/3/2004-5101/22 md.)Haklara tecavüz oluşturulması ihtimali halinde yaptırım gerektiren nüshaların ithalat veya ihracatı sırasında, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 57 nci maddesi ile 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu nüshalara gümrük idareleri tarafından el konulmasına ilişkin işlemler Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre yürütülür.

Madde 79 – (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun hükümlerine göre imali veya yayımı cezai mücip olan çoğaltılmış nüshalarla bunları çoğaltmaya yarıyan kalıp ve buna benzer vasıtaların zabıt, müsadere ve imhasında Ceza Kanununun 36 ncı maddesi hükümleriyle Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 392, 393 ve 394 üncü maddeleri uygulanır.

Madde 80 – fıkrası on- (3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun hükmüdür.) Bağlantılı hak sahiplerinin haklarını ihlâl edenler hakkında;

a) Bir icra, fonogram veya yapımın izinsiz çoğaltılmış nüshalarının bu Kanunun 81 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan yerlerde satışı ile ilgili ihlâllerde üç aydan iki yıla kadar hapis veya beşmilyar liradan ellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

b) Bu madde ile belirlenen diğer hakların ihlâlinde iki yıldan dört yıla kadar hapis veya ellimilyar liradan yüzellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

Hükmolunur.

Madde 81- (3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Musiki ve sinema eserlerinin çoğaltılmış nüshaları ile süreli olmayan yayınlara bandrol yapıştırılması zorunludur. Ayrıca, kolay kopyalanmaya müsait diğer eserlerin çoğaltılmış nüshalarına da eser veya hak sahibinin talebi üzerine bandrol yapıştırılması zorunludur. Bandroller, Bakanlıkça bastırılır ve satılır. Bakanlıkça belirlenen satış fiyatı üzerinden meslek birlikleri aracılığı ile de bandrol satışı yapılabilir.

Bandrol alınabilmesi için, bandrol talebinde bulunanın yasal hak sahibi olduğunu beyan eden bir taahhütnameyi doldurması zorunludur. Bakanlıkça tespit edilen diğer evrak ve belgelerle birlikte başvuru yapılır. Bakanlık, bu başvuru üzerine başka bir işleme gerek kalmaksızın on iş günü içinde bandrol vermek mecburiyetindedir. Beyana müstenit yapılan bu işlemlerden Bakanlık sorumlu tutulamaz.

Bandrol yapıştırılması zorunlu nüshaların tespit edilmesi ve çoğaltılmasına ilişkin materyalleri üreten ve/veya bu materyallerin dolun ve çoğaltımını yapan yerler, bu maddede belirtilen taahhütnameinin bir kopyasını almak, saklamak ve istendiğinde yetkili makamlara ibraz etmekle yükümlüdür.

Bakanlık ile mülkî idare amirleri bandrollenmesi zorunlu olan nüshaların ve süreli olmayan yayınların, bandrollü olup olmadıklarını her zaman denetleyebilir. Gerekli görüldüğünde, mülkî idare amirleri re'sen veya Bakanlığın talebi ile bu denetimi gerçekleştirmek üzere illerde denetim komisyonu oluşturabilir. İhtiyaç halinde; bu komisyonlarda Bakanlık ve ilgili alan meslek birlikleri temsilcileri de görev alabilirler. Bu maddede belirtilen ihlallerde, genel kolluk ve zabıta; re'sen ve/veya hak sahipleri, komisyon, meslek birlikleri, Bakanlık veya ilgili diğer kanunlarla kendisine yetki ve görev verilmiş olanların ihbarı üzerine harekete geçerek, usulsüz ve izinsiz olarak çoğaltılmış ve yayılmış nüsha ve yayınlar ile bunları çoğaltmaya yarayan her türlü aracı ve diğer delilleri toplayarak, taşınmaz olanlarını emanet altına aldıktan sonra, toplanan delilleri Cumhuriyet savcısına suç duyurusu ile birlikte sevk eder.

Cumhuriyet savcısı üç gün içinde yetkili mahkemeden usulsüz çoğaltılmış nüsha veya yayınlara el konulmasını, imhasını, bu konuda kullanılan teknik araçların mühürlenmesini ve satışını ve usulsüz çoğaltımın gerçekleştirildiği yerin kapatılmasını talep eder.

Nüsha ve yayınların el konulduğu tarihten itibaren onbeş gün içerisinde, eser veya hak sahipleri tarafından yetkili mahkemeye herhangi bir şikâyet veya başvuruda bulunulmaz ise, Cumhuriyet savcısının talebi üzerine yetkili mahkeme, davaya esas olacak sayıda nüshanın muhafaza edilerek, diğerlerinin imhasına veya bunların hammadde olarak yeniden kullanımlarına dair imkânların olması halinde, mevcut halleriyle veya bir daha kullanılmayacak derecede vasıfları bozulmak suretiyle, hammadde olarak satışına karar verir. Belirtilen süre içinde eser veya hak sahipleri tarafından bir şikâyet veya başvuru yapılması halinde bu Kanunun 68 inci madde hükümleri uygulanır.

Bu Kanun kapsamında korunan, yasal olarak çoğaltılmış, bandrollü nüshaların da yol, meydan, pazar, kaldırım, iskele, köprü ve benzeri yerlerde satışı yasaktır. Bu nüshalara da genel kolluk veya zabıta gördüğü yerde el koymak ve topladığı nüsha ve yayınları yetkili mercilere göndermek zorundadır. Bu şekilde toplanan nüsha ve yayınların, satış veya diğer yollarla değerlendirilme şekli ilgili alan meslek birliklerinin de görüşlerini almak suretiyle Bakanlıkça belirlenir.

Bu maddede belirtilen hususların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Bu madde hükümlerine aykırı olarak kasten,

1. Bu Kanuna göre bandrol alınması gereken eser, icra ve yapımların tespit edildiği kaset, CD, VCD ve DVD gibi taşıyıcı materyaller ile süreli olmayan yayınları;

a) Bu maddenin yedinci fıkrasında sayılan yerlerde, bandrol almaksızın satanlar hakkında, üç aydan iki yıla kadar hapis veya beşmilyar liradan ellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

b) Bandrol almaksızın çoğaltan ve yayan veya eser sahibinin ve bağlantılı hak sahibinin haklarını ihlâl edecek şekilde bedelsiz yayan, bu Kanuna ve ilgili mevzuata uygun alınmış bandrolleri mevzuatta belirlenen şekilde yapıştırmadan bedelli ve bedelsiz yayan kişiler hakkında, iki yıldan dört yıla kadar hapis veya ellimilyar liradan yüzellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

2. Bu Kanun ve ilgili mevzuata göre bandrol alma hakkı olmadığı halde, sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde Bakanlık veya yetkilendirdiği kuruluşları yanıltarak bandrol alan, münhasıran bandrol alınması gereken eser, icra ve yapımların tespit edildiği kaset, CD, VCD ve DVD gibi taşıyıcı materyaller ile süreli olmayan yayınlar için verilen bandrolleri amacı dışında kullanan kişiler hakkında, iki yıldan dört yıla kadar hapis veya yirmimilyar liradan ikiyüzmilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

3. Sahte bandrol imal eden, kullanan ve/veya sahte bandrolden her ne şekilde olursa olsun ticarî menfaat sağlayan kişiler hakkında, üç yıldan altı yıla kadar hapis veya ellimilyar liradan ikiyüzellimilyar liraya kadar ağır para cezasına veya zararın ağırlığı dikkate alınarak her ikisine birden,

Hükmolunur.

Yukarıdaki fıkrada sayılan ve yaptırım gerektiren fiillerden birini kasten işleyenler hakkında; 3005 sayılı Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanunu, 1 inci maddesinin (A) bendindeki mahal ve 4 üncü maddesindeki yazılı zaman kaydına bakılmaksızın uygulanır ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 344 üncü maddesinin (8) numaralı bendindeki şart aranmaksızın kamu davası açılır.

Madde 85 fıkra üç ve dört- (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.) Yukardaki hükümlere aykırı hareket edenler hakkında Borçlar Kanununun 49 uncu maddesi ve Ceza Kanununun 197 ve 199 uncu maddeleri hükümleri uygulanır.

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre yayımın caiz olduğu hallerde de Medeni Kanunun 24 üncü maddesi hükmü mahfuzdur.

Madde 86 – fıkra üç ve dört- (5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.) Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında Borçlar Kanununun 49 uncu maddesi ile Türk Ceza Kanununun 197 ve 199 uncu maddeleri hükümleri uygulanır.

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre yayımın caiz olduğu hallerde de Medeni Kanunun 24 üncü maddesinin hükmü mahfuzdur.

Ek Madde 4-fıkra dört- (3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun hükmüdür.) Birinci fıkrada bahsi geçen fiilleri kasten ve yetkisiz olarak işleyenler ile bu Kanunda tanınmış hakları ihlâl etmeye devam eden bilgi içerik sağlayıcılar hakkında bu Kanunun 72 nci maddesinin (2) numaralı bendi hükümleri uygulanır.

Ek Madde 10- (3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Aşağıda belirtilen hallerde idarî para cezası uygulanır:

1. Bu Kanun kapsamında korunan, yasal olarak çoğaltılmış, bandrollü nüshaların yol, meydan, pazar, kaldırım, iskele, köprü ve benzeri yerlerde satışını yapanlar hakkında üçmilyar lira.

2. 44 üncü madde gereğince alınması zorunlu sertifikaları almaksızın faaliyet gösteren, 81 inci maddede belirtilen taahhütnamenin bir kopyasını almaksızın, bandrol alınması zorunlu fikir ve sanat eserlerini çoğaltan kişiler hakkında küçük işletmeler için onmilyar lira, orta büyüklükteki işletmeler için otuzmilyar lira, büyük işletmeler için yüzmilyar lira.

3. Ek 5 inci madde hükümlerine aykırı olarak derlenmesi gereken eserleri süresi içinde vermeyen kişiler hakkında beşmilyar lira.

Bu maddede öngörülen para cezaları gerekçesi belirtilmek suretiyle mülki idare amirlerince verilir.

Para cezasının, tutanağın tebliği tarihinden itibaren on gün içinde ödenmesi gerekir. On gün içinde ödenmeyen cezalar iki katına çıkar ve ödeme süresi on gün daha uzar, bu süre içinde de ödenmeyen cezalar üç katına çıkar. Cezanın ödenmiş olması, yükümlülükleri ortadan kaldırmaz. Bu maddeye göre verilen para cezaları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilir.

Para cezaları ilgililere usulüne göre tebliğ edilir. Bu para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine işlemler durmaz. Mahkemenin itiraz üzerine verdiği kararlar kesindir. İtiraz, zorunlu görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak ve kısa sürede sonuçlandırılır.

8 – 22/2/2012 tarihli ve 6279 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri.
(Madde numaraları: Ek Madde 5, Ek Madde 10.)

Ek Madde 5 – (21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun kapsamında korunan çoğaltılmış fikir ve sanat eserleri kültür mirasının korunması ve devam ettirilmesi amacıyla Kültür Bakanlığı tarafından derlenir.

Fikir ve sanat eserlerini çoğaltan eser veya hak sahibi gerçek veya tüzel kişilerin, çoğaltılan eser nüshalarından çoğaltımından itibaren bir ay içinde en az beş nüshayı derlenmek üzere vermeleri zorunludur.

Derlenecek eserler, bu eserleri verecekler ve sorumlulukları, derleme işlemlerini yürütecek birimler, derlenecek nüshaların sayısı, verileceği kuruluşlar, derlemeyle ilgili diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar Kültür Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

(Mülga dördüncü fıkra: 3/3/2004-5101/28 md.)

(Mülga beşinci fıkra: 3/3/2004-5101/28 md.)

(Mülga altıncı fıkra: 3/3/2004-5101/28 md.)

(Mülga yedinci fıkra: 3/3/2004-5101/28 md.)

Ek Madde 10- bent - 2 (23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun hükmüdür.) 2. Ek 5 inci madde hükümlerine aykırı olarak derlenmesi gereken eserleri süresi içinde vermeyen kişi Kültür ve Turizm Bakanlığının telif haklarının korunmasıyla ilgili biriminin amiri tarafından bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezasıyla cezalandırılır.

9 – 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri.
(Madde numarası: 47.)

8. Kamuya maletme:

Madde 47 – (5/12/1951 tarih ve 5846 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bir kararname ile memleket kültürü için önemi haiz görülen bir eser üzerindeki mali haklardan faydalanma salahiyeti, hak sahiplerine münasip bir bedel ödenmesi suretiyle koruma süresinin bitiminden önce kamuya maledilebilir.

(Değişik: 21/2/2001 -4630/24 md.) Bu hususta karar verilebilmesi için eserin Türkiye'de veya Türkiye dışında Türk vatandaşları tarafından vücuda getirilmiş olması ve aynı zamanda yayımlanmış eser nüshalarının iki yıldan beri tükenmiş bulunması ve hak sahibinin uygun bir süre içinde eserin yeni bir baskısını yapmayacağını tespit edilmesi gerekir.

Bu kararnamede:

1. Eser ve sahibinin adı;
 2. Müktesep hakları ihlal edilen kimselere ödenecek bedel;
 3. Mali hakları kullanacak makam veya müessese;
 4. Verilen bedelin itfasından sonra elde edilecek safi karın hangi kültürel gayelere tahsis edileceği;
- yazılır.

10 – Anayasa Mahkemesi'nin 14/5/2015 tarihli ve E.: 2014/177, K.: 2015/49 sayılı Kararı ile yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri. (Madde numarası: 47.)

Madde 47 – birinci paragraf- birinci cümle- (10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun hükmüdür.) Bakanlar Kurulu kararı ile memleket kültürü için önemi haiz görülen eserler üzerindeki haklar, hak sahiplerinin münasip bir bedel talep etme hakları saklı kalmak kaydıyla, eser sahibinin ölümünden sonra, koruma süresinin bitiminden önce, kamuya mal edilebilir.

11 – 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Kanunla değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin metinleri. (Madde numarası: 76.)

Madde 76 –birinci fıkra- (23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun hükmüdür.) Bu Kanunun düzenlediği hukukî ilişkilerden doğan davalarda, dava konusunun miktarına ve Kanunda gösterilen cezaya bakılmaksızın, görevli mahkeme Adalet Bakanlığı tarafından kurulacak ihtisas mahkemeleridir. İhtisas mahkemeleri kurulup yargılama faaliyetlerine başlayıncaya kadar, asliye hukuk ve asliye ceza mahkemelerinden hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendireceği ve bu mahkemelerin yargı çevreleri Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.